

מסורת הש"ס

(א) מנחת ק: ערסין ח;
(ב) שבת קיד: א; (ג) מנחת
ק: א; (ד) ג"ז שם ערסין ח;
(ה) [נפילת כ: א;] (ו) [שם: כה:
כה: מגילה א: א;] (ז) מנחת
ק: ח; (ח) [תקנת סה:
כה: א;] [דברים כג: א;] [שם
טו:]

גליון הש"ס

תוס' ר"ה ויברקשין.
ונראה לר"ה: עין צטורי
אכן ר"ה דף ד ר"ה
נדקום:

מוסף רש"י

שני ימים טובים של
ראש השנה. חלו שני
ימים טובים של ר"ה להיות
חמשי בשבת ושני בשבת.
נאפה לחם הפנים בדיני
בשבת וסמך בשבת ונאכל
בשבת שניה שהיא אחר
עשר לאפסיהו (שד"ח: ח)
ואי קשה י"ז נינהו, דהא
אין נאכלת עד חצות
שבת, ולחם שבת הו' יום
הכפורים, אלא לא קשה,
לענין חילת קדשים לילה
הולך אחר היום שעה,
כדאמר בלחם ואת גז'
(חולין פג.) הילך מיתקיי
ר"ה (מנחת ק). שבת
קדושה התירו. כלומר
דחייב שבת המיו' לזכור
דבר קדוש ולא לזכור דבר
רחוק (שבת קיד: א). ואינו
דוחה, אפי' את יום
צום. חל יום הכפורים
בערב שבת אין לחם הפנים
נאפה בו (מנחת ק). לא
פחות משנים. משני ימים
משנאפו (טו). יש חורש
תלם אחד. יש עובר
בלא תחרוש בשור וחמור
ונלקטין עליו איסורים
הרבה עם אותו לאו
שבת, ונאכל לאו פסוק
בשבת חורש בכמה שוורים
ומה תחרוש ויהי נלקטין
איסורין הרבה עליו, ולכל
הפחות קאמר ואלא
כלאסין קאי לנקוט עליו כל
איסורין שהוא יוכל (מנחת
קכא.) והן מוקדשים.
בגמ' מוקי ליה בצבור,
ובכור שור ופטר חמור
קאמר, וקעבר בן משום
לא תעבוד בכבור שור,
ואלף דר' יהודה דאמר
בפ"ק דבכורות (טז) פטר
חמור אסור בהנאה, ונאכל
לא תעבוד חורש, ונאמר
בדקדקא כמיזב כבור שור,
איכא דריש ליה בכור
שור, למעטי שחפות ולא
למעטי פטר חמור, אי
נמי חמירי כמין דממעט
פטר חמור מהכא. שור
וחמור דקמי' בחמירי, לאו
דוקא, דשור ושה קאמר,
והאי דנקט חמור משום
לשנא דקרא דגבי כלאים
כמיזב שור וחמור, והוא
הדיו לכל שני מיניו, ומשום
הנאה דמיתמי' מהקדש
הוא ליה הוד' במעילה
לא לקי' דכבור לאו בר
מעילה הוא, דהא ממון
כין הוא ולכן מעילה מלא
בדקדקא גבה, ומקדשי' לא
כמיזב. ואין מעילה בכבור
אלא בהנאה מן האימורים
אחר ויקרא דמים, דשכחו
לגבוה ניטו, והוא הדיו
לכל קדשים קלים, ובקדש
קדשים י' כין מעילה לפי
ויקרא דמים דלגבוה ניטו,
אלא משמע דהם זכו בזה
הכנים משלחן גבוה והוא
ליה ממון כין ואין לו
מעילה, וכן מוכח ברי"ה
(כת). בצבור של עולה לא

נאכל להשעה. ליום תשיעי לאפייטו: נאפה בערב שבת. וזו מקדשין
אותן למחר ולשבת הבאה מסלקים אותן הרי הוא נאכל לשבת הבאה
ליום תשיעי לאפייטו: חל י"ט בערב שבת. ולא היו יכולין לאפות דבר
שלא לזכור י"ט ואפסיהו מערב י"ט שהוא חמשי בשבת נאכל לשבת
שניה דהיינו בעשרה: שני ימים של
ר"ה. חלו בחמשי ושני כגון שצאו
עדים מן המנחה ולמעלה דמנן
(ר"ה דף ז:) נוהגים אותו היום קודש
ולמחר קודש נאפה בדיני בשבת
ונאכל בשבת שניה לאחר עשר והוא
שבת לאו יום זום הוא דכשהיו צאים
עדים לאחר המנחה היו עושין אלו
מעבוד וממון מיום שני כדאמרין [סס]
שלא היו מקבלין את העדים לקדש בו
ביום אלא כ"כ צאים קודם המנחה
וא"כ היו יום זום מצי מצי ליה ליה
לאורחא דהוי נאכל ליום ולילה
ובקדשים לילה הולכת אחר היום. ושני
ימים טובים של ר"ה דוקא נקט
בזמן לחם הפנים לא היו שני ימים
טובים של גליות: שאינו דוחה.
באפייטו: לחם הפנים כרבי שבת
הוא שמסלקין ואוכלין אותו בשבת
ואי מדאורייתא נעשין ביי"ט בגזולין
ומדברין הוא דאסור הא במקדש
קיימא לן דלא גזרו על השבות
ואמאי אינו דוחה: דעולם כרבי
שבת ביי"ט אין צהן אלא משום
שבת ודקא קשה לך הכא ליסמירי
לזין שבת במקדש: שבות קרובה
של י"ט עממו או של אומה שבת
עממה שצריכה לבז ביום במקדש
התירו: שבות רחוקה. לדחות שבות
י"ט זה שצביל שבת שניה לא התירו
במקדש: ואינו דוחה אה יום זום
הכפורים. באפייטו דאסורא
לאורייתא הוא דלא הותר בו אוכל
נפש אכל יו"ט הותר בו אוכל נפש
והאי אוכל נפש הוא ואע"ג דאינו

זוכך ליי"ט הרי זוכך לשבת דהוא נמי י"ט הלכך צעלמא איסור
שבת הוא ובמקדש לא גזרו ואע"ג דרחוקה היא: שני הלחם.
הבאין בעצרת: לשלשה. לפי שאפסיהו מערב שבת: ביום טוב
מיציעא. אי נמי לא חזו השתא לא לבז ביום ומי גרעי מזכרי
שבת של מחר דלכל האי יומא לא חזי ליה דהא סעד כבד אלא לאו
שמע מינה אין מותר ביי"ט מן התורה אלא דבר הראוי לו אומה שעה
וזכרי שבת טעמייהו משום הואיל לאורחים ובהי ליכא למימר הואיל
משום דהיהא שעתא לא חזי עד שיסחטו כבשים עליהן ויזרוק דמן ויזין
דהוא אפשר למיעבד מאתמול לא דחי ליה ליי"ט מדי דלא חזי ליה:
כן שמעון כו' לא גרסי' ביה ואינו דוחה יום זום. דמה ענין יום זום
מקורן לעצרת: בלחם בלחם. ביום דף (דף כ:). לבסוף נאכלים.
אכל לגבוה שרי: ביד רב אחא. הטיעויה שצוה לא לאומרה לרצה
משמו: החורש בשור וחמור. משום לא תחרוש וגו' (י) והן מוקדשין.
עובר על השור שהוא קדשי מוצח משום לא תעבוד בכבור שורק"ה וכל
הקדשים בכבור ועל החמור שהוא קדשי דקדק היות משום לאו דהויד
במעילה דאמרין בפ' כל שעה (נפילת לג.) הויד במעיל' בלחם, וגמר חטא
חטא מתרומה הרי שלשה לאוין חלוקין ולא חשיב אלא לאוין חלוקין:
ושציעית

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מו.

נאכל לאחד עשר יום. כגון שצאו עדים מן המנחה ולמעלה
ביום חמשי דנוהגין אותו היום קודש ולמחר קודש א כי הרי
דלא לזולתו ביה לשנה הבאה כשיצאו העדים קודם המנחה כדמוכח
בריש בילה (דף ה:) ובתרא עיקר ומיניה מניין יוה"כ ויהא יוה"כ ביום
א' ולא נאכל ליי"א אכל אס צאו עדים

נאכל לתשעה לעשרה ולאחד עשר לא פחות
ולא יותר כיצד כדרכו לתשעה נאפה בערב
שבת נאכל בשבת לתשעה חל יום טוב
להיות בע"ש נאכל לשבת לעשרה שני ימים
טובים של ראש השנה נאכל לשבת לאחר
עשר א לפי שאינו דוחה לא את השבת ולא
את הי"ט ואי אמרת צורכי שבת נעשין ביי"ט
אמאי לא דחי י"ט א"ל שבות קרובה התירו
שבות רחוקה לא התירו ולרשב"ג דאמר
משום רבי שמעון בן הסגן דוחה את י"ט
ואינו דוחה את יום צום מאי איכא למימר
בהא פליגי מר סבר שבות קרובה התירו
שבות רחוקה לא התירו ומר סבר שבות
רחוקה נמי התירו מתיב רב מרי (י) שתי
הלחם אינן נאכלות לא פחות משנים ולא
יותר על שלשה כיצד נאפות ערב יום טוב
נאכלות ליום טוב לשנים חל י"ט להיות אחר
השבת נאכלות ליי"ט לשלשה בלפי שאינה
דוחה לא את השבת ולא את הי"ט ואי אמרת
צורכי שבת נעשין ביי"ט השתא דשבת ביי"ט
שרי דיום טוב ביום טוב מביעיא שאני התם
דאמר קרא לבסוף לבסוף ולא לגבוה ולרשב"ג
דאמר משום ר"ש בן הסגן דוחה את יום טוב
מאי איכא למימר סבר לה כאבא שאול
דאמר לבסוף לבסוף ולא לנכרים שלא ליה רב
חסדא לרבה ביד רב אחא בר רב הונא מי
אמרין הואיל והא תנן י"ש חורש תלם אחד
וחייבין עליה משום שמונה לאוין החורש
בשור וחמור והן מוקדשים וכלאים בכרם
ושביעית

וכי שצביל שלא יהא עכשיו רחוי אע"פ שיהא רחוי לבז ביום יהא אסור
הלא כשאופה העיסה לאורחים אינה רחיה עד שתאפה ושלמי חגיגה
שמות לשוחטין אע"פ שאסורים עד שזרוק דמן ושחט בהמתו נמי
בשעת שמיטה אינה רחיה אלא כיון שמוחר אחר זמן לבז ביום לאו
חסרון הוא וא"כ מיקשי נמי לרצה ומיהו י"ל לפ"ה דשמי הלחם אין
להם שום חסרון בגופו:

ור"י ב"ג דאמר דוחה י"ט. צלמא לדידי דאמינא דצבירא
ליה לת"ק דזורכי שבת אין נעשים ביי"ט איכא למימר
דבהא פליגי ולא איירי אלא בדאורייתא וקשה לך מת"ק אי נמי אומר
רשב"ג דליכא למימר דפליגי דמר סבר אמר' הואיל ויכול לפדותו
ומר סבר לא אמר' הואיל אלא שבת כדדרי' לעיל אלא לדידי דאמרת
דטעמא דת"ק משום שבות רחוקה כדא' לזילפוג עליה רשב"ג:
לבסוף ורא לגבוה. פי' אף ולא לגבוה ודרשינן נמי ולא לנכרי
כדמוכח בילה (דף כ:) דמאן דסבר נדרים ונדבות אין
קריבין ביי"ט דריש נמי לבסוף ולא לנכרי גבי אמרו להם צית שמאי
לצית הלל והלא כבר נאמר לבסוף ולא לגבוה:

ומוקדשין. פ"ה דצמקדשין איכא תרמי בשור עובר משום לא
תעבוד בכבור שור וחמור שהוא קדשי דקדק היות משום לא
תעבוד בכבור שור וחמור וקשה לר"י דבפרק שבת קדושה (דף כב.)
באמר דהוא לאו אפי' יאשה רבי יאשה אינו חייב עד שזרע חטה ושעורה וחרץ
במפולת יד לאו משום דלית ליה
כלאי זרעים אלא אינו חייב משום כלאי הכרם קאמר וכן משמע
דזירושלמי דקאמר על דעתיה דר' יאשה כמיזב שך לא תזרע כלאים
לאחר דבר נאמר לא תזרע כרמך כלאים פי' כיון דצלא חרץ מייחייב משום שך
ומשני שאם התרו בו משום שך לוקה ומשום כרמך לוקה וכן
משמע בפ' אותו ואת בנו (חולין פג.) דקאמר הוורע כלאים כלאים לוקה
ופריך כלאים כלאים ליה לי ומסיק מילתא אגב אורחיה קמשמע
לן דליכא תרי גווני כלאים כלאים מדרי' יאשה דאמר עד שזרע חטה וכו'
וקא משמע לן דכי זרע חטין וחרץ ושעורה וחרץ נמי חייב
ומדלא נקט חטה וחרץ משמע דרבי יאשה מודה בחטה ושעורה
ללוקה משום כלאי זרעים והא דאמרין בפרק
צמרא דבכורות (דף נד.) דמירוש ויהר אין תורמין מזה על זה
מדכתיב כל חלב יאהר וכל חלב מירוש והן תן חלב לזה וחלב לזה
אסכחן מירוש ויהר מירוש ויהר מירוש ויהר מירוש ויהר מירוש ויהר מירוש
אפילו

שלמים דלאו בני מעילה נינהו לא נפקי לחולין, והכי נמי מוכח
במס' מעילה ובמס' דוכי (מנחת קכא.) וכלאים בכרם. דמכתיב בזה נפקא לחולין, ויהי נמי מוכח
(שם).

עין משפט
גר מצוה

לג א מיי פ"ה מהל'
תמידין להכי י' סמג
עין קל:
לד ב מיי פ"ה שם הל'
ס סמג עין קל:

מוסף תוספות

א. וקמא לאו יו"ט מן
התורה אלא. מוס' שאנן.
ב. כדי לקיים מצות לחם
חם. מוס' הלא ש.
ג. דה"ק קרא אך אשר
יאכל לכל נפש דבר שהוא
צריך לנפש, ואם לא
יעשנו היום שוב לא יוכל
לעשותו, הוא לבדו יעשה
לכס. שם. ד. דאמרי
הואיל. שם. ה. כגון
דמקליל ליה אורחים. שם.
ו. י"ל. היאך לשין עיסה
ביו דאכתי לא חזי. שם.
ז. דכל תיקון שחלי בגוף
הדבר אינו קרי חסרון
אבל תיקון שחי הלחם
תלוי בדבר אחר. שם.
ח. ומשני אה"ג בהא
פליגי דרשב"ג לא חשיב
ליה שבות רחוקה עד
שצריך לסדרו על השולחן
בשבת זו ואם לא יסדרנו
עכשיו לא יהיה נאכל
לשבת אחרת וחשיב ליה
שבות קרובה. שם.
ט. [והיינו] בדקדק
הבית דאיתיה בשאלה. מי'
הר"ן.

רבינו הגנאל

ראשיתן אהא דאמרין
מדאורייתא יום טוב מכין
לשבת, איני והתנן במנחות
לחם הפנים נאכל
לחם הפנים לאחד
עשר לא פחות ולא יותר
וקמי' סיפא לפי
שיצאה דוחה לא את השבת
ולא את יום טוב, ואי
אפילו שבת מוכן לשבת
אפיה ביי"ט. ושניין שבת
קרובה התירו, שבת רחוקה
לא התירו, כלומר יום
טוב מכין לשבת שהוא
אחריו, אבל בלחם הפנים
אינו מותר באכילה אלא
לשבת הבאה שהיא שבת
רחוקה לא התירה תורה.
ולרשב"ג דאמר משום ר"ש
שמעון בן הסגן לחם
הפנים דוחה יום טוב ואינו
דוחה את יום צום, כלומר
אם חל יום הכפורים ערב
שבת אינו דוחה אפיית
לחם הפנים יום צום כמו
שדוחה יום טוב, קסבר
אפילו שבת רחוקה התירו.
ומתיב רב מרי משתי
הלחם, ואי אמרת יום
טוב מכין לשבת יום טוב
ליום טוב אמאי אינו מכין,
דחנן בשחי הלחם לפי
שאין דוחות לא שבת ולא
יי"ט. ומשני שאני קדשים
דאמר קרא יעשה לכם
לכס ולא לגבוה, ור"ש
בן הסגן לטעם מותר ק"ו
לגבוה ופשוטה היא. שלא
בר הסדא לזרע ביד רב
אחא בר הונא, ומי אמרין
הואיל, והתנן בפ' ואלו
הן הלוואין יש חורש תלם
אחד ותיב עליו שמונה
לאיו, ואלו הן, החורש
בשור וחמור וחידיו, והן
אחד שור וחמור מוקדשין,
חייב בשור אחד ובחמור
אחת כל אחד ואחד בפני
עצמו, וכלאים בכרם אחת.